

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt tirsdag den 15. december 2020

Sag BS-15609/2020-HJR

Partrederi HM 447 Elly Kynde
(advokat Henrik Lindebod)

mod

Værftet A/S
(advokat Thomas Jensen)

I tidligere instans er afsagt kendelse af Vestre Landsrets 14. afdeling den 3. december 2019 (BS-2502/2019-VLR).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Jon Stokholm, Oliver Talevski og Jan Schans Christensen.

Påstande

Kærende, Partrederi HM 447 Elly Kynde, har nedlagt påstand om afvisning af ankesagen.

Indkærede, Værftet A/S, har principalt nedlagt påstand om frifindelse. Værftet har subsidiært nedlagt påstand om, at det tillades at ændre partsbetegnelsen på sagsøgte i ankesagen fra "Partrederi HM 447 Elly Kynde" til "Partrederi HM 447 Elly Kynde v/ den bestyrende reder Jens Kynde", mere subsidiært til "partrederne Jens Kynde og Ole Kristensen".

Sagsfremstilling

Den 7. marts 2016 stævnedes Værftet A/S ved Retten i Holstebro Partrederi HM 447 Elly Kynde med påstand om betaling af udestående fakturaer, som udsprang af værftets udførelse af reparationsarbejder på skibet Elly Kynde i november og december 2015. Partrederiet har to partredere, Jens Kynde og Ole

Kristensen, hvoraf førstnævnte er bestyrende reder. Partrederiet påstod i svarskriftet principalt sagen afvist under henvisning til, at partrederiet ikke havde parts- og procesevne.

Spørgsmålet om afvisning blev udskilt til særskilt behandling, og ved kendelse af 4. juli 2016 fandt byretten, at partrederiet havde både parts- og procesevne, hvorfor afvisningspåstanden ikke toges til følge. Af byrettens begrundelse fremgår bl.a.:

”Det følger af sølovens § 102, at der i tilfælde af, at et partrederi ejer et skib, hæfter partrederne kun i forhold til deres andel af skibet for rederiets forpligtelser.

Retten finder imidlertid ikke, at denne bestemmelse er til hinder for, at Værftet A/S, Hanstholm, under denne sag kan retsforfølge partrederiet som sådant og kræve sig fyldestgjort i partrederiets formue.

Under hensyn hertil, og da de af sagsøgte i øvrigt fremsatte synspunkter ikke kan føre til et andet resultat, finder retten, at sagsøgte har både parts- og procesevne og sagsøgtes afvisningspåstand tages derfor ikke til følge.”

Sagen blev herefter færdigforberedt og hovedforhandlet i byretten, og partrederiet blev ved byrettens dom af 4. januar 2019 frifundet for værftets krav.

Dommen blev af værftet anket til Vestre Landsret, hvor partrederiet på ny nedlagde principal påstand om afvisning under henvisning til manglende parts- og procesevne.

Landsretten udskilte afvisningsspørgsmålet til særskilt behandling. Af de grunde, der var anført i byrettens kendelse, og da det, der var anført for landsretten ikke kunne føre til et andet resultat, fandt landsretten ved kendelse af 3. december 2019, at partrederiet havde både parts- og procesevne, og at der derfor ikke var grundlag for at afvise ankesagen.

Partrederiet har med Procesbevillingsnævnets tilladelse kæret landsrettens kendelse af 3. december 2019 til Højesteret.

Det er oplyst, at skibet Elly Kynde den 1. marts 2020 er blevet solgt til tredje-mand.

Retsgrundlag

Sølovens kapitel 5 indeholder bl.a. følgende bestemmelser om partrederier:

”§ 101. Bestemmelserne i dette kapitel kan med undtagelse af §§ 103-105 og § 115, stk. 2, fraviges ved aftale.

§ 102. Ejes et skib af partredere, hæfter hver af disse kun i forhold til sin andel i skibet for rederiets forpligtelser.

§ 103. For et skib, som ejes af partredere, skal der vælges en bestyrende reder.

Stk. 2. Som bestyrende reder kan vælges en person, et aktieselskab eller et ansvarligt selskab, der opfylder de i § 1, stk. 2, henholdsvis nr. 1 og 3, fastsatte betingelser.

§ 104. I forhold til tredjemand er den bestyrende reder i kraft af sin stilling berettiget til at afslutte alle retshandler, som en rederivirksomhed sædvanligt fører med sig. Denne kan således antage, afskedige og meddele skibsføreren forskrifter, tegne sædvanlige forsikringer og modtage penge, der betales til rederiet. Den bestyrende reder kan ikke uden særlig bemyndigelse sælge eller pantsætte skibet eller bortfragte skibet for mere end et år.

§ 105. Den bestyrende reder kan sagsøge i partrederiets anliggender og kan sagsøges på dets vegne.

Stk. 2. Er der ikke valgt en bestyrende reder, kan enhver af partrederne sagsøges på rederiets vegne. Sagen kan anlægges ved sagsøgtes hjemting eller ved den ret, i hvis kreds skibet har hjemsted.

...”.

Parternes synspunkter

Partrederi HM 447 Elly Kynde har anført navnlig, at Værftet A/S fører sag mod noget, der ikke har retssubjektivitet. Partrederiet har således hverken partsevne, procesevne, retsevne eller handleevne.

Partrederier er en unik organisatorisk ramme for rederidrift vedrørende et enkelt skib, der er specifikt reguleret i sølovens kapitel 5. Ejerskabet for hver partreder er en bruttoanpart af navnlig skibet, og partredernes hæftelse er begrænset til bruttoanpartens andel i skibet, jf. sølovens § 102. Ejerskabet adskiller sig fra interessenternes ejerskab i et interessentskab, hvor der gælder solidarisk hæftelse. Et partrederi har i modsætning til et interessentskab ikke en fra partrederne udskilt fælles formue. En kreditor kan rette krav direkte mod hver partreder og kun i forhold til den part, som den enkelte partreder hæfter for. Situationen er lig den, der som udgangspunkt gælder ved et sameje. Et sameje har ikke retssubjektivitet og har altså heller ikke procesevne mv. Det er de enkelte sam-

ejere, der hver for sig er rets- og pligtsubjekt. Læses sølovens kapitel 5 om partrederier i sammenhæng synes det klart, at begrebet partrederi blot er anvendt som en sproglig forenklet betegnelse for sameje om driften af et skib.

Antallet af partredere kan være ganske stort, og et sådant samvirke kræver en særlig organisering. Lovgiver har derfor præceptivt bestemt, at der skal vælges en bestyrende reder, jf. sølovens § 101 og § 103, stk. 1, som i kraft af sin stilling er berettiget til at afslutte alle retshandler, som er sædvanlige for en rederivirksomhed, jf. § 104. Med hensyn til retssagsførelse er det præceptivt bestemt i § 105, at den bestyrende reder kan sagsøge i partrederiets anliggender og kan sagsøges på dets vegne. Der er tale om en særlig processuel repræsentationsret og -magt, idet kreditor i medfør af § 105 alene har mulighed for at fremsætte kravet mod partrederne over for den bestyrende reder.

Allerede af formuleringen i sølovens § 105 følger det, at en stævning mod partrederiet uden angivelse af bestyrende reder ikke kan give grundlag for processuel behandling af sagen. Partrederne er ikke parter i sagen og er ikke repræsenteret ved nogen, der har den nødvendige repræsentationsret og -magt. En dom over partrederiet som sådant kan derfor ikke have materiel retskraft over for partrederne eller kunne tvangsfuldbyrdes over for disse. Partrederiet som sådant er ikke et retssubjekt og besidder ingen formue, der er udskilt fra partredernes formue. At partrederiet ikke er et retssubjekt synes også at være forudsat i UfR 1977.753/2V og UfR 1979.98 H. De af værftet påberåbte domme i UfR 2011.354 Ø og SH.2002.R-1-01 ses ikke at støtte værftets forståelse af sølovens § 105.

Værftets subsidiære påstande om ændring af partbetegnelsen skal afvises, idet værftet ikke ses at have ret til at få prøvet dette spørgsmål under dette kæremål. Hvis ikke spørgsmålet afvises, bør ændring af partsbetegnelsen ikke tillades, da hverken den bestyrende reder eller den anden partreder har været inddraget i sagsforholdet. Der vil i realiteten være tale om at udskifte noget, som ikke er et retssubjekt, med nye retssubjekter, som ikke bør bindes af det tidligere passerede i sagen.

Værftet A/S har anført navnlig, at der ikke eksisterer forhold, der medfører, at ankesagen for landsretten skal afvises på grund af manglende parts-, proces-, handle- eller retsevne hos partrederiet.

Et partrederi er – trods sin særlige søretlige karakter – i udgangspunktet et i søloven reguleret interessentskab med modificeret hæftelse i form af pro rata-hæftelse i forhold til hver partreders ejerandel. Partrederiet adskiller sig reelt alene fra interessentskabet ved, at partrederiet vedrører ét skib, at hæftelsen som nævnt er pro rata, og at en partreder frit kan disponere over sin andel af skibet. I det omfang søloven ikke regulerer de nærmere forhold, må de for interessent-

skaber gældende principper anvendes, jf. herved UfR 1958.604 V. Et interessentskab har parts- og procesevne.

Det fremgår hverken eksplicit eller implicit af sølovens § 105 eller af de øvrige bestemmelser i lovens kapitel 5 om partrederier, at bestemmelsen udtømmende regulerer, hvorledes og ved hvem et partrederi kan sagsøges. § 105 angiver kun, hvem der som minimum kan udtages stævning mod med virkning for partrederiet. Bestemmelsen er således ikke et værn af partrederiet mod sagsanlæg, men derimod en sikring af sagsøgernes mulighed for at indtale krav mod partrederiet. Bestemmelsen har reelt alene betydning som værnetingsregel. Præceptiviteten angår dermed alene, at man ikke kan aftale sig ud af, at partrederiet altid som minimum kan sagsøges ved den bestyrende reder eller partrederne.

Der er i retspraksis under alle omstændigheder skabt hjemmel til med virkning for partrederiet og dets partrederer at sagsøge partrederiet uden benævnelse af hverken bestyrende reder eller partrederne, jf. UfR 2011.354 Ø og SH.2002.R-1-01. Det er i mindre grad partrederiets benævnelse og i højere grad den bestyrende reders kendskab til retssagen, som har relevans for, om sagen må anses for korrekt anlagt alene ved benævnelse af parten som "partrederi". Såvel den bestyrende reder (som også er partreder) som den anden partreder er bekendt med den foreliggende sag, idet den bestyrende reder – som eneste tegningsberettigede for partrederiet, jf. sølovens § 104 – må have antaget advokaten til at føre sagen for partrederiet, og idet den anden partreder afgav forklaring for byretten.

Partrederens hæftelse for krav mod partrederiet fremgår direkte af sølovens § 102, og en dom mod partrederiet vil således – uanset om partrederiet er sagsøgt med eller uden benævnelse af bestyrende reder eller partrederne – kunne tvangsfuldbyrdes over for partrederne.

Partrederi HM 447 Elly Kynde har over for værftet alene præsenteret sig som partrederi uden angivelse af den bestyrende reder. Værftet har således udstedt fakturaer og tilbud til partrederiet uden angivelse af den bestyrende reder, og uden at dette har affødt indsigelser om manglende parts-, rets- eller procesevne.

Et partrederi ophører ikke automatisk ved afhændelsen af skibet.

Hvis ikke partrederiet har parts- og procesevne, bør der gives tilladelse til ændring af partsbetegnelsen til "Partrederi HM 447 Elly Kynde v/ den bestyrende reder Jens Kynde" eller til "partrederne Jens Kynde og Ole Kristensen". Såvel den bestyrende reder Jens Kynde som partreder Ole Kristensen har ved deres antagelse af advokat for partrederiet været repræsenteret under behandlingen af sagen, hvorfor berigtigelse ikke kan nægtes ud fra retssikkerhedsmæssige betragtninger.

Højesterets begrundelse og resultat

Hovedspørgsmålet er, om en ankesag ved landsretten, hvor Partrederi HM 447 Elly Kynde er indstævnt, skal afvises, fordi partrederiet ikke har processuel partsevne, dvs. evnen til at være part i retssager som sagsøger (appellant) eller sagsøgt (indstævnt).

Efter sølovens § 105, stk. 1, kan den bestyrende reder sagsøge i partrederiets anliggender og kan sagsøges på dettes vegne. Er der ikke valgt en bestyrende reder, kan enhver af partrederne sagsøges på rederiets vegne, jf. § 105, stk. 2.

Højesteret finder, at lovgivningsmagten ved denne regulering har forudsat, at et partrederi har processuel partsevne. Partrederi HM 447 Elly Kynde havde således processuel partsevne ved byretssagens anlæg, og partsevnen er efter Højesterets opfattelse ikke ophørt, fordi skibet Elly Kynde efter sagens anlæg blev solgt til en tredjemand.

Højesteret finder endvidere, at partrederiet må anses for sagsøgt og indstævnt ved den bestyrende reder, jf. sølovens § 105, stk. 1, uanset at dette ikke udtrykkeligt fremgår af partsbetegnelsen.

Herefter, og da det, som partrederiet i øvrigt har anført, ikke kan føre til andet resultat, stadfæster Højesteret landsrettens kendelse.

THI BESTEMMES:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

I kæremålsomkostninger for Højesteret skal Partrederi HM 447 Elly Kynde betale 8.000 kr. til Værftet A/S. Beløbet skal betales inden 14 dage fra denne højesteretskendelses afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 15-12-2020 kl. 07:29

Modtagere: Advokat (H) Thomas Jensen, Advokat (H) Henrik Lindebod